



ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я



ГРИП ТА ГРВІ В УКРАЇНІ

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

4 тиждень
(23 - 29.01.2023)

Дата випуску:
31.01.2023

www.phc.org.ua
fb.com/phc.org.ua

Резюме за 4 тижень по Україні

- Кількість регіонів, у яких в системі рутинного епіднагляду зафіксована циркуляція вірусів грипу, зменшується третій тиждень поспіль із 15 регіонів на минулому тижні до 13 регіонів на звітному тижні, що становить відповідно 52% усіх регіонів, в яких зафіксована циркуляція. Разом із тим продовжується широке географічне поширення вірусів грипу;
- відбувається поступове зростання інтенсивності епідемічної активності в Україні: показник захворюваності на ГРВІ включно із новою коронавірусною інфекцією за звітний тиждень у порівнянні із минулим тижнем зріс на 1,9%, проте менший на 40,8% від встановленого епідпорогу для України. Темп захворюваності на ГРВІ серед дітей збільшився на 9,9%, а серед дорослих навпаки зменшився на 4%;
- порівняно з попереднім тижнем на 27% зросла кількість пацієнтів із ТГПІ та частка цих пацієнтів серед усіх госпіталізованих (7,1% протягом звітного тижня проти 5,6% минулого тижня);
- зареєстровано чотири летальних випадки внаслідок грипу, що підтверджено методом полімеразної ланцюгової реакції (ПЛР);
- віруси грипу типу А превалюють – 88,9% та 96,2% серед обстежених пацієнтів із ГПЗ та ТГПІ відповідно. Крім того, продовжується циркуляція вірусів SARS-CoV-2, RS-вірусів, аденовірусів та метапневмовірусів;
- за тиждень проти грипу щеплено 5 439 осіб.

Резюме з початку сезону по Україні

- даний епідсезон порівняно менш інтенсивний за попередній: із 3 жовтня до 29 січня 2023 року на ГРВІ перехворіло 1 939 389 (4,7 %) осіб, що на 54,0% менше аналогічного періоду сезону 2021-2022 років. Дитяче населення є рушієм епідпроцесу: частка захворілих дітей становить 12,7%, дорослих – 3,0%.
- на відміну від попереднього сезону, коли серед циркулюючих вірусів домінував SARS-CoV-2, у поточному сезоні у половині зразків від пацієнтів із ГПЗ та ТГПІ визначаються віруси грипу, а також інші віруси респіраторної групи (SARS-CoV-2, парагрипу, аденовіруси, RS-віруси, риновіруси, метапневмовіруси);
- з початку сезону зареєстровано 12 летальних випадків грипу, що підтверджено методом ПЛР, на відміну від сезону 2021-2022 років, коли летальних випадків внаслідок грипу зареєстровано не було;
- показник вакцинації проти грипу залишається низьким: від початку епідемічного сезону проти грипу вакциновано 139 107 осіб, з них 91 332 – особи з групи медичного та епідемічного ризику, що становить 1,0% від загальної цільової групи.

Захворюваність на грип та ГРВІ в сусідніх країнах (3 тиждень 2023 року)

За даними спільного бюлетеня Всесвітньої організації охорони здоров'я і Європейського центру профілактики та контролю захворювань (<https://flunewseurope.org>) протягом звітного періоду в Угорщині зареєстровано низьку інтенсивність епідемічної активності грипу, в Молдові – середню, а в Польщі, Румунії та Словаччині – високу активність грипу.

В Словаччині зафіксували локальне поширення вірусів грипу, в інших країнах – широке поширення (рис. 1).

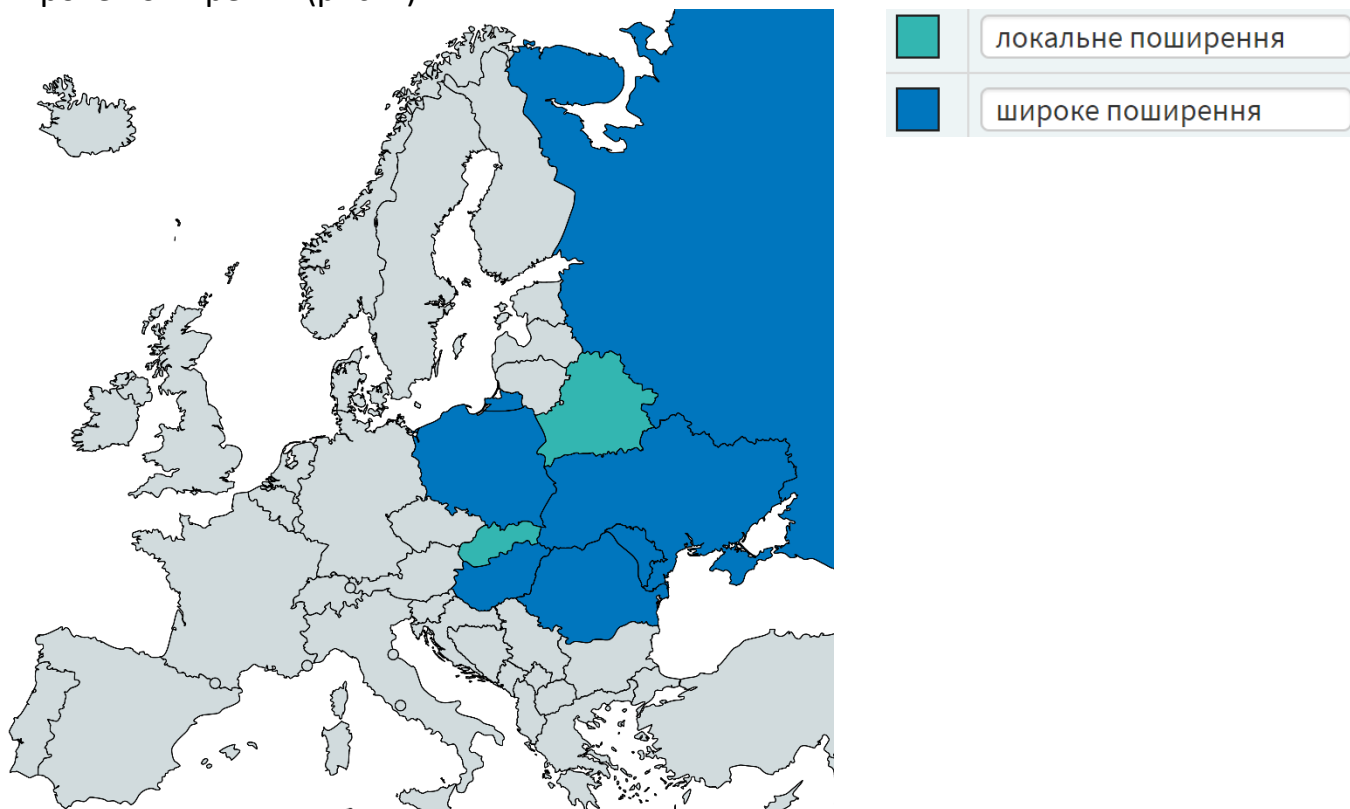


Рис. 1. Адаптовано на основі мапи географічного поширення грипу в країнах європейського регіону (<https://flunewseurope.org>) за 03 тиждень 2023 року

Моніторинг рівня підвищеної смертності

За 2 тиждень 2023 року з-поміж 25 країн Європи, які беруть участь у Європейському проєкті моніторингу надлишкової смертності для прийняття рішень у секторі громадського здоров'я (EuroMOMO), в Австрії, Бельгії, Греції, Естонії, Іспанії, Португалії, Швейцарії та Швеції зареєстровано незначне перевищення рівня смертності з усіх причин. Водночас у Великобританії (Шотландії), Данії, Італії, Нідерландах та Німеччині визначено помірний рівень, що можливо пов'язано з продовженням пандемії COVID-19 та одночасним поширенням циркуляції вірусів грипу (рис. 2).

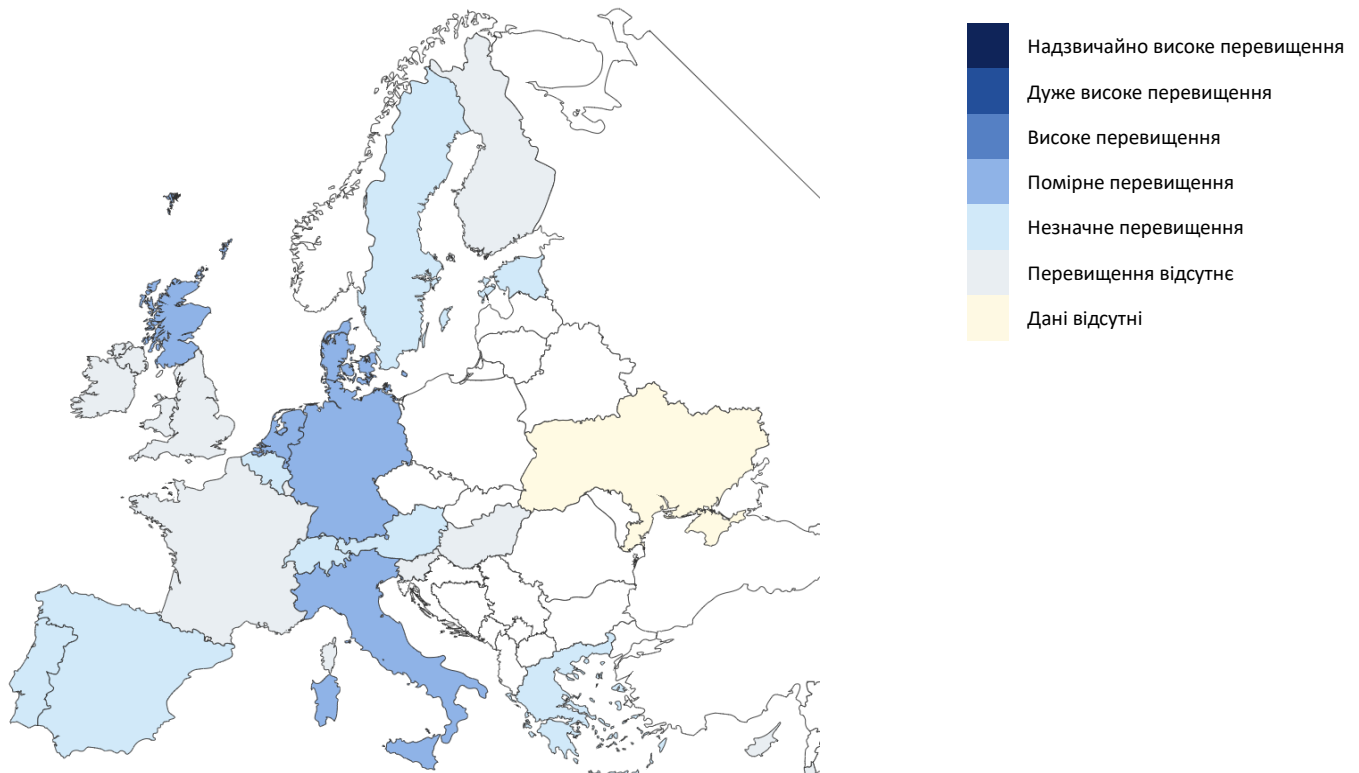


Рис. 2. Рівень надлишкової смертності від грипу на основі мапи з щотижневим Z-показником¹ для всього населення у країнах-партнерах EuroMOMO та субнаціональних регіонах, що надають дані, 2 тиждень 2023 року

Аналіз даних рутинного епідеміологічного нагляду

Дані рутинного епіднагляду за 04 тиждень 2023 року надані закладами охорони здоров'я усіх областей України, крім Луганської та Херсонської.

Значення інтенсивного показника захворюваності розраховане на основі кількості всіх зареєстрованих випадків ГРВІ (грип, аденовірус, риновірус, парагрип, COVID-19 та інші).

За звітний тиждень на ГРВІ захворіло 117 175 осіб, із них 53 759 – діти віком до 17 років, що на 8,0% більше минулого тижня. В структурі захворюваності збільшилася кількість дітей віком до 17 років до 45,9% проти 42,5% минулого тижня. Інтенсивний показник захворюваності² – 285,8 на 100 000 населення, що на 40,8% менше епідемічного порога, розрахованого для України, та на 1,9% більше від показника минулого тижня (рис. 3).

За звітний тиждень у Запорізькій та Івано-Франківській областях зареєстровано чотири летальних випадки внаслідок грипу, що підтверджено методом ПЛР, визначено фрагменти РНК вірусів грипу типу А не субтиповані.

¹ Z-показник надлишкової смертності – стандартизоване відхилення кількості смертей від базової лінії, розрахованої для певного регіону. Використовують для порівняння показників надлишкової смертності між країнами або регіонами в нашій країні, різними популяціями або між різними періодами часу

² Інтенсивний показник захворюваності розрахований згідно кількості населення за даними Державної служби статистики України

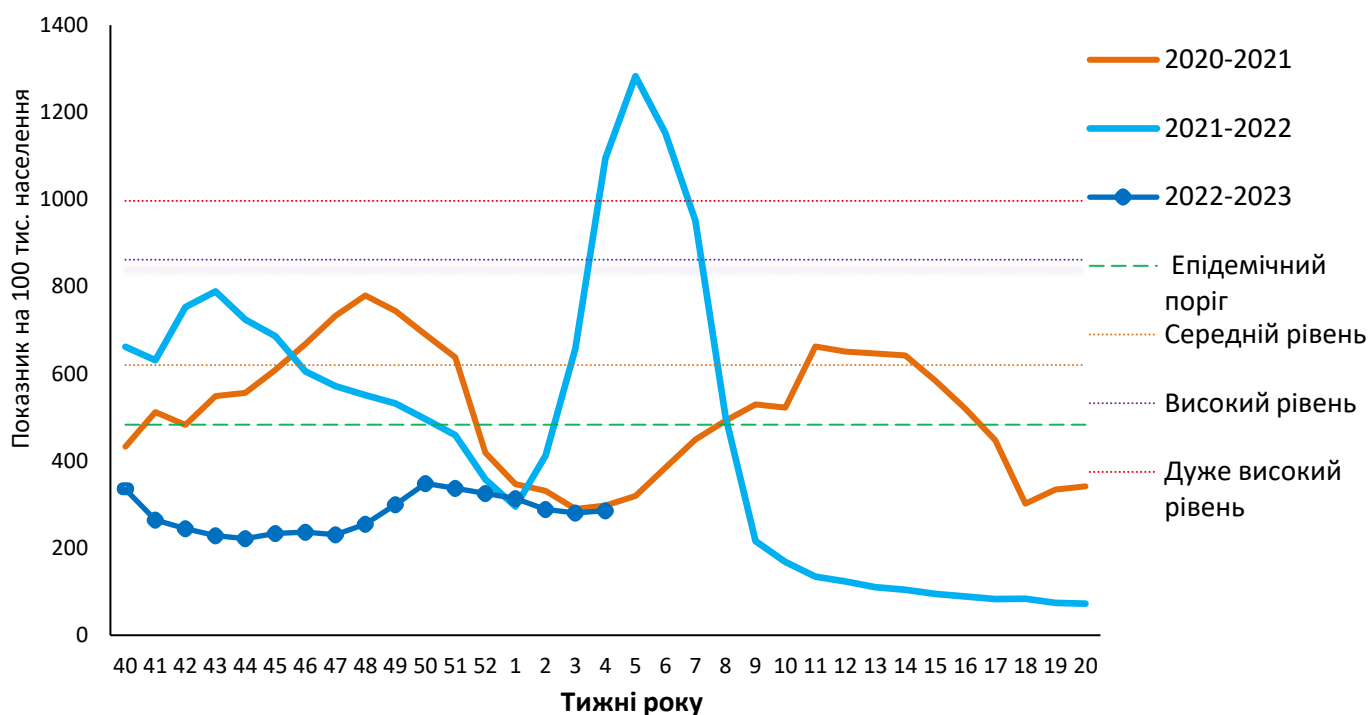


Рис. 3. Інтенсивний показник захворюваності на грип і ГРВІ та рівень перевищення епідемічного порогу, Україна, 04 тиждень 2023 року

В таблиці 1 показано розподіл регіонів України за рівнями епідемічної активності захворюваності на ГРВІ. Епідемічна активність низького рівня зафіксована в Полтавській області. В інших регіонах України зберігається неепідемічний рівень.

Таблиця 1. Рівні епідемічної активності захворюваності на ГРВІ, Україна, 04 тиждень 2023 року

№	Область	Показник епід.порогу на рік	Інтенсивний показник за звітний тиждень	Перевищення епідпорогу за звітний тиждень, (%)
1	Україна	483,1	285,8	-40,8%
2	Вінницька	590,5	282,3	-52,2%
3	Волинська	551,1	350,0	-36,5%
4	Дніпропетровська	591,7	391,3	-33,9%
5	Донецька ³	485,3	47,3	-90,3%
6	Житомирська	576,8	459,5	-20,3%
7	Закарпатська	430,5	254,7	-40,8%
8	Запорізька	591,6	350,9	-40,7%
9	Ів.-Франківська	425,8	280,9	-34,0%
10	Київська	858,8	594,6	-30,8%
11	Кіровоградська	478,9	319,2	-33,4%
12	Луганська ⁴	628,3	дані відсутні	дані відсутні
13	Львівська	434,1	299,2	-31,1%
14	Миколаївська	496,4	215,1	-56,7%
15	Одеська	532,1	298,8	-43,8%
16	Полтавська	521,9	552,4	5,9%

³ Дані для Донецької області по інтенсивному показнику захворюваності розраховані лише для підконтрольної частини Донецької області

⁴ Дані для Луганської області є недоступними у зв'язку із тимчасовою окупацією

17	Рівненська	616,3	413,2	-33,0%
18	Сумська	461,1	325,9	-29,3%
19	Тернопільська	302,5	265,1	-12,4%
20	Харківська	415,1	177,3	-57,3%
21	Херсонська ⁵	512,6	дані відсутні	дані відсутні
22	Хмельницька	635,7	339,5	-46,6%
23	Черкаська	459,6	372,0	-19,1%
24	Чернівецька	491,7	333,7	-32,1%
25	Чернігівська	569,7	506,0	-11,2%
26	м. Київ	798,2	274,9	-65,6%

В системі рутинного епідеміологічного нагляду за ГРВІ циркуляція вірусів грипу відзначалася в 13 (52,0%) областях України. Необхідно зазначити, що аналіз результатів проведених досліджень зразків матеріалів на респіраторну групу інфекцій проведений на підставі звітів від 14 областей. Центри контролю та профілактики хвороб МОЗ України Вінницької, Закарпатської, Львівської, Сумської, Тернопільської, Хмельницької, Черкаської та Чернівецької областей звіти щодо проведених досліджень не надіслали. При дослідженні зразків матеріалів від 1230 пацієнтів визначено віруси грипу в 413 (33,6%) випадках, відсоток позитивних знахідок на 2,1% менше минулого тижня. Проти показників минулого тижня на 3,2% зменшилася частка позитивних знахідок серед осіб обстежених на COVID-19: в зразках матеріалів від 4282 осіб в 402 (9,4%) випадках визначено віруси SARS-CoV-2. Позитивні знахідки інших вірусів респіраторної групи інфекцій становили 1,8% випадків (RS-віруси, риновіруси, метапневмовіруси та інші).

За звітний тиждень проти грипу вакциновано 5 439 осіб. Із початку епідемічного сезону проти грипу вакциновано 139 107 осіб, зокрема 91 332 (65,7% від загальної кількості щеплених) з них особи з груп медичного та епідемічного ризиків (рис. 5).

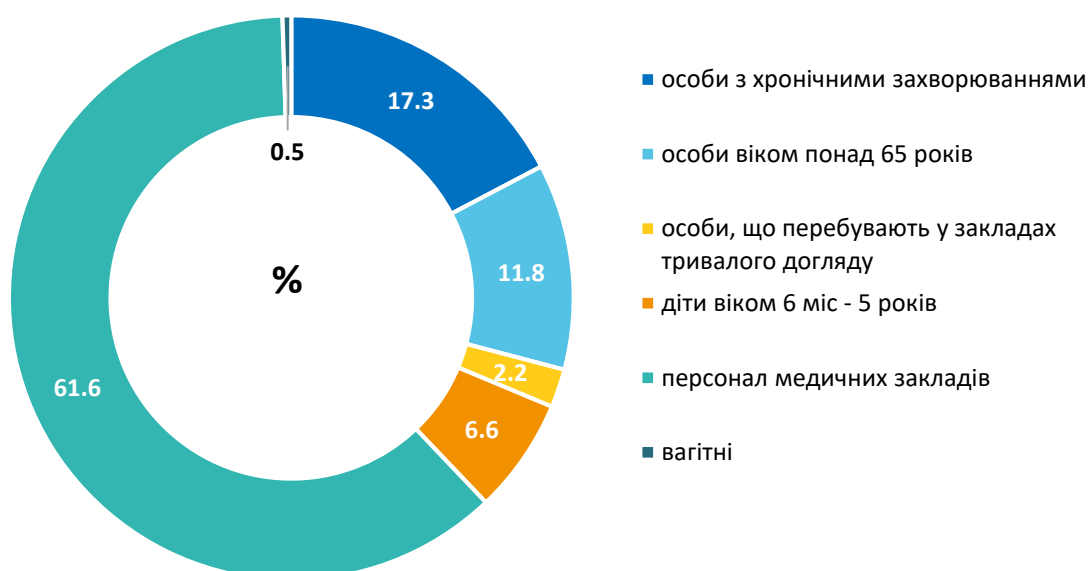


Рис. 5. Питова вага представників груп ризику, які отримали щеплення проти грипу станом на 04 тиждень 2023 року

⁵ Дані для Херсонської області тимчасово відсутні в зв'язку з порушенням системи звітності

Аналіз даних дозорного епідеміологічного нагляду

Дозорний епідеміологічний нагляд за грипом та ГРВІ (ДЕН) здійснюється у 12 регіонах України відповідно до географічного розподілу: північ – Київ, Суми та Чернігів, схід – Дніпро та Харків, південь – Запоріжжя та Одеса, захід – Львів, Рівне та Чернівці, центр – Кропивницький та Вінниця.

ДЕН забезпечують 15 закладів первинної медико-санітарної допомоги (ПМСД) і 20 стаціонарних закладів охорони здоров'я (дозорні лікарні).

За інформацією, що надали 15 закладів ПМСД, протягом 4 тижня 2023 року зареєстровано 274 пацієнтів, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ГПЗ. Захворюваність серед дорослого населення становила 379,6 на 100 000 нас., серед дітей віком до 17 років – 513,0 на 100 000 нас.. З-поміж 274 пацієнтів із ГПЗ у 83 (30,3%) було взято зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій, за результатами якого у 32 (38,6%) випадках отримано позитивні результати (табл. 2). В 34 (41,0%) випадках отримано негативні результати, в роботі залишилось 17 (20,4%) зразків матеріалу.

З початку епідемічного сезону з-поміж 3 627 пацієнтів із ГПЗ лабораторно обстежено 1 004 (27,7%) особи, отримані позитивні результати у 472 випадках – 48,0%, що більше минулого тижня на 7,3% (рис. 6).

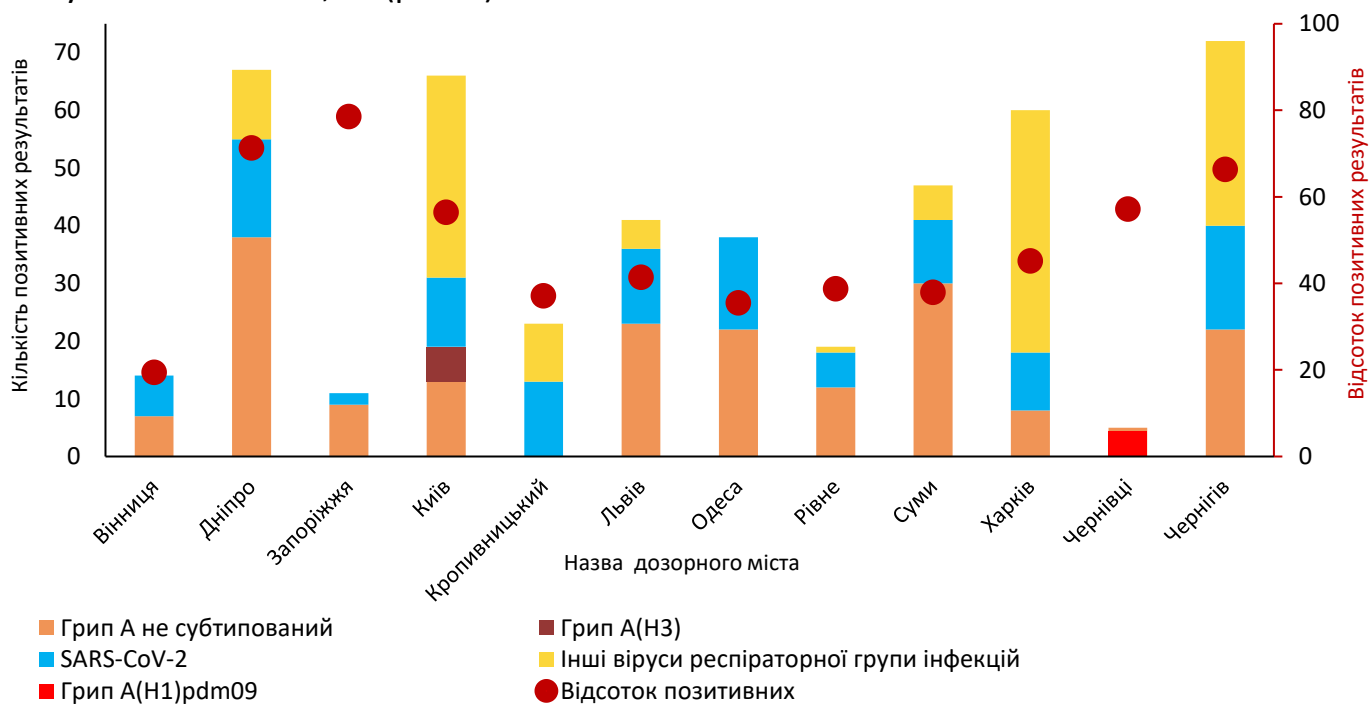


Рис. 6. Результати обстеження осіб із ГПЗ і частка отриманих позитивних результатів на грип та ГРВІ з початку епідемічного сезону 2022/2023 (станом на 4 тиждень 2023 року)

За інформацією, що надали 20 дозорних лікарень, упродовж звітного тижня зареєстровано 310 пацієнтів, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ТГРІ, із них 93 (30,0%) — діти віком до 17 років. Пропорційний внесок ТГРІ до показника госпіталізації з усіх причин становить 7,1%, що на 26,8% менше минулого тижня. З-поміж 310 випадків ТГРІ у 93 (30,0%) пацієнтів було взято зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на

респіраторну групу інфекцій. За результатами лабораторного дослідження 90 зразків матеріалів у 47 (50,5%) випадках отримано позитивні результати (табл. 2). У 40 (43,0%) випадках отримано негативні результати, в роботі залишилось 6 (6,5%) зразків матеріалу.

З початку епідемічного сезону з-поміж 3 245 пацієнтів, клінічний стан яких відповідає ТГРІ, лабораторно досліджено 1147 (35,3%) зразків матеріалів, отримано позитивні результати на віруси респіраторної групи інфекцій в 537 (46,8%) випадках, що на 9,6% більше минулого тижня (рис. 7).

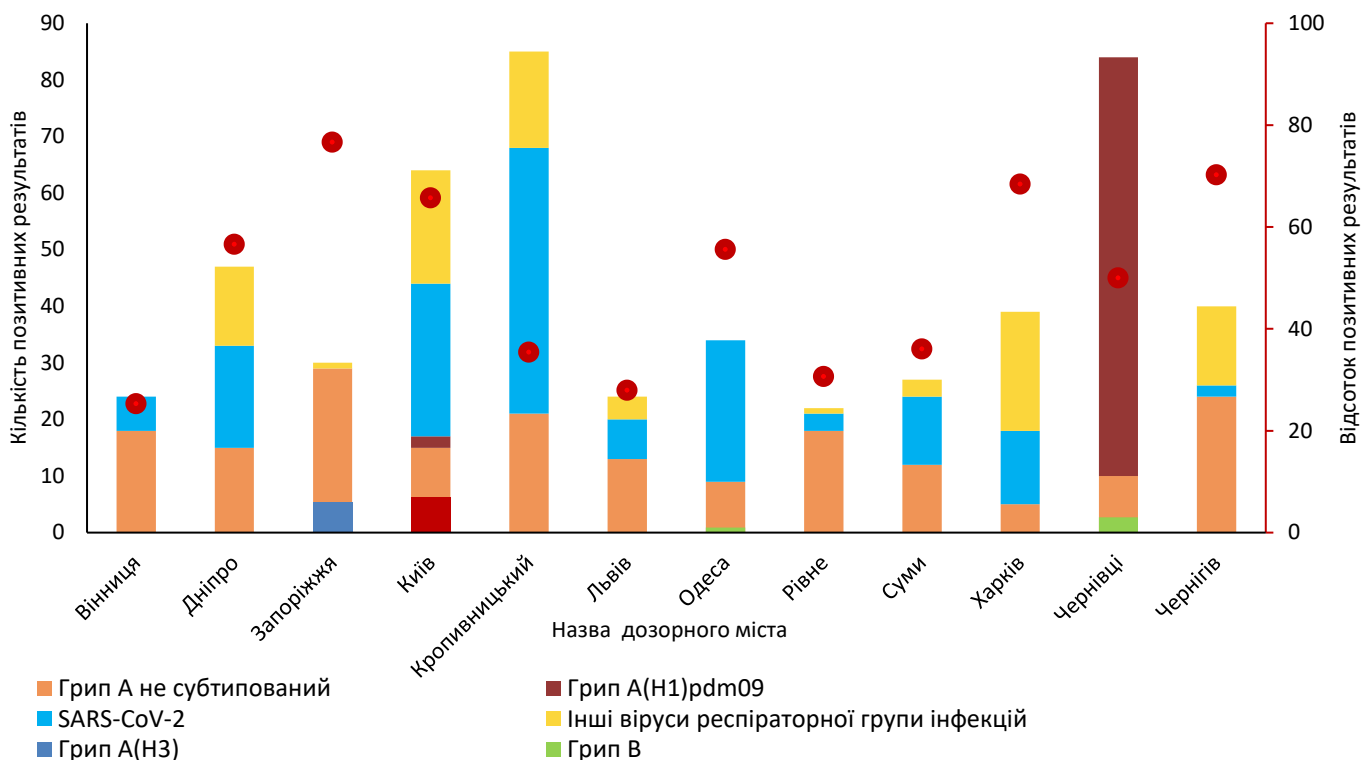


Рис. 7. Результати обстеження пацієнтів із ТГРІ з початку епідемічного сезону 2022/2023 (станом на 4 тиждень 2023 року)

Табл.2. Результати досліджень зразків матеріалів із дозорних джерел за 04 тиждень 2023 року та з початку сезону

Показники	Звітний тиждень		Всього за звітний тиждень	Сезон 2022/2023		Всього від початку сезону
	ГПЗ	ТГРІ		ГПЗ	ТГРІ	
Кількість досліджених зразків матеріалу	66	87	153	983	1147	2130
Кількість позитивних зразків, абс.знач. (%)	32 48,5%	47 54%	79 51,6%	472 48,0%	537 46,8%	1009 47,4%
Кількість вірусів грипу, % від числа позитивних	18 56,3%	26 55,3%	44 55,7%	204 43,2%	282 52,5%	486 48,2%
А, % від числа позитивних на грип	16 88,9%	25 96,2%	41 93,2%	201 98,5%	278 98,6%	479 98,6%
А(Н1)рdm09	0	0	0	6	76	82
А(Н3)	0	0	0	6	13	19
А не субтиповані	16	25	41	189	189	378
В, % від числа позитивних на грип	2 11,1%	1 3,8%	3 6,8%	3 1,5%	4 1,4%	7 1,4%
Інші віруси респіраторної групи інфекцій, % від числа позитивних	14 43,7%	21 44,7%	35 44,3%	268 56,8%	255 47,5%	523 51,8%
Парагрип	0	0	0	15	8	23
Аденовіруси	0	2	2	4	7	11
RS-віруси	11	13	24	47	41	88
Риновіруси	0	0	0	41	23	64
Бокавіруси	0	0	0	0	0	0
Коронавіруси OC43, 229E, NL63, HKU1	0	0	0	0	0	0
Метапневмовіруси	0	1	1	36	16	52
SARS-CoV-2	3	5	8	125	160	285